No. 3121. Zaterdag 6 Januari 1940. 57ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Drie Koningen

Bij het kribbetje, dat nog in onze huiskamer staat, zetten we vandaag de drie koningen met hun kamelen en vreemde geschenken aanbiddend voor het Kindje Jezus neer. Een bezoek, dat ons stof tot overpeinzing geeft.

Kerstmis is een Liefde-feest, en het kribbetje heeft gedurende de afgelopen dagen als een haard van Liefde in de kring van ons huisgezin gestaan. Het stalletje is bouwvallig, het stró is ruw, het Kindje in schamele windsels gewikkeld: zo was de werkelijkheid en zo maken wij het na, zo zien wij het graag, omdat alles ons zo het levendigst van Gods mateloze Liefde verhaalt. Maar wij mogen niet vergeten, dat dit arme, zwakke Kindje ook groot en machtig is, dat die povere doekjes majesteit en luister omhullen, dat dit Kindje de Koning is van de ganse schepping, van het ganse mensdom speciaal.

In vroeger eeuwen was de aandacht der Christenen sterker op dit koningschap gevestigd dan thans. Waar wij de openbaring van Gods Liefde voor het verdoolde mensdom gedenken, en in het kerstgebeuren al datgene accentueren, wat ons van die Liefde verhaalt, vierde de jonge Kerk vooral de openbaring van Christus' koningschap bij gelegenheid van dit bezoek der drie vreemde vorsten uit het Oosten. En ofschoon het innig en troostvol is, de mensgeworden Oneindige Liefde in dit Christuskindje te aanbidden en te bezingen, gelijk wij plegen te doen, toch is het ook goed, een ogenblik zijn aandacht te laten uitgaan naar dat andere geheim, dat toch ook in de rijke werkelijkheid van dit schijnbaar simpele en alledaagse gebeuren, dat wij met Kerstmis gedenken, ligt opgesloten.

Een ster ging op in het Oosten. Stil en mysterieus schoof hij langs de hemel voort en voerde over de aarde een kleine stoet met zich mede: drie koningen, die van verre gekomen, niet wisten waarheen zij reisden en wier doel verborgen bleef in het geheimzinnig zwijgen van een schitterende ster. Zij reisden: neen, geen aardse reis. Hun ogen waren niet op de horizon, maar ten hemel gericht, en hun doel, dat onbestemd doel, kenden zij slechts in het licht van de ster, dat het licht was des geloofs.

Ze reisden voort en „de ster ging voor hen uit, totdat ze kwam en bleef staan boven de plaats, waar het Kind was. En toen ze het huis waren binnengetreden, vonden ze het Kind met zijn moeder Maria: ze vielen ter aarde neder en aanbaden het. Ze openden hun schatten en boden Hem geschenken aan: goud, wierook en myrrhe".

Koningen erkennen hun Koning. Uit verre landen bijeengekomen, is het of deze drie de ganse wereld vertegenwoordigden, die zich neerwerpt aan de voeten van zijn Schepper en Heer. Goud, wierook en myrrhe biedt ze aan. En met het goud geeft ze de begeerlijkheid der ogen prijs, de geldhonger, die als een boze demon over de wereld waart, die tot misdaden aanzet, die oorlog ontketent, en de mensen die van haar bezeten zijn, uitmergelt tot geraamten, hun hart versteent, hun ogen koortsachtig doet gloeien, en hun handen tot de sidderende, graaiende klauwen van gierigaards maakt.

Met de bittere myrrhe geeft de wereld de begeerlijkheid des vleses, met de myrrhe der versterving brengt ze haar zinnenlust ten offer, haar onmatigheid in spijs en drank, de tuchteloosheid, waarmee ze de prikkel des vleses aanjaagt.

En met de wierook, die ze brandt als een aanbiddende huldiging van de goddelijke Opperheerschappij, betuigt ze haar onderwerping en gehoorzaamheid aan haar Schepper, doet ze afstand van de hovaardij des levens, waardoor de mens hoogmoedig wordt, zijn wil als hoogste wet beschouwt, en weigert zich te onderwerpen aan Hem, die hemel en aarde en al wat daarin is gemaakt heeft.

Dat zijn de gaven, die de koningen onder de zinnebeeldige vorm van goud, wierook en myrrhe hebben aangeboden aan het Kindje, dat zij als hun Koning erkenden; dat zijn de gaven, die de wereld door de Koningen, welke haar vertegenwoordigden, aan haar Schepper en Verlosser heeft gegeven.

Want, zegt de H. Joannes, al wat er in de wereld is, het is de begeerlijkheid des vleses, de begeerlijkheid der ogen en de hoovaardij des levens, en dit alles werd aan de voeten van onzen kleinen Koning neergelegd door de drie koningen, die daar door juist zijn Koningschap over de gehele wereld openbaarden.

En toen de koningen aanbiddend voor de kribbe lagen neergeknield en Maria haar Kindje van het stró ophief, om het hun te tonen, toen werden alle waarden op de wereld in dit pasgeboren Wichtje omgekeerd: want ze hield een goddelijk teken van tegenspraak in haar handen. Lang tevoren had ze dit ogenblik voorzien: „De machtigen haalt Hij neer van de troon, maar Hij verheft de geringen; behoeftigen overlaadt Hij met gaven, en rijken zendt Hij ledig heen". Zo bezong zij immers zijn komst in haar Magnificat. Hier lagen koningen in aanbidding en eerbetoon ter aarde en arme herders waren eerder geroepen dan zij, niet door een ster, maar door verheven hemelgeesten. Hij is de Christus, de Gezalfde, op Wien de geest des Heren rust: „Hij is gezalfd, om aan de armen de blijde boodschap te brengen; Hij is gezonden, om aan de gevangenen verlossing, aan blinden genezing te verkondigen; om verdrukten in vrijheid te stellen, om aan te kondigen het genadejaar van den Heer". „Hij is gekomen, opdat de blinden zouden zien, en de zienden blind zouden worden".

Een teken van tegenspraak is zijn Persoon: „Gij zegt het, Ik ben Koning", bevestigt Hij de vraag van Pilatus, maar welk een wonderlijk koningschap.

„Hij zal twisten noch roepen, en niemand zal zijn stem op de straten horen. Het geknakte riet zal Hij niet breken, en de walmende pit niet uitdoven; totdat Hij het recht ter zegepraal voert, en op zijn Naam zullen de volkeren hopen".

Dat is de Koning der wereld. Zijn koningschap is dienstbaarheid, zijn heerschappij zachtmoedigheid, en zijn regering kent geen dwang maar enkel Liefde. Zijn troon staat op de aarde in de vorm van een kruis en aan dit kruis, aan deze offerdaad van uiterste verworpenheid en oneindige waarde, worden voortaan alle daden der mensen afgemeten. Wereldschokkende en verborgen daden, allen worden ze aan dit kruis getoetst op hun gehalte, op de eeuwige waarde, die deze uitwendigheden bezielt; en hoeveel van die verrichtingen, die de wereld met open mond van bewondering, of ontzetting heeft gadegeslagen, schrompelen dan niet ineen, of spatten uit elkaar, getroffen door het vernietigend oordeel, dat de H. Augustinus wel met een fijne, wijze glimlach op de lippen moet hebben uitgesproken: „Magni passus, sed praeter viam, grote stappen, maar naast de weg".

Hoevelen hebben begrepen, wat er gebeurde, toen de koningen zich ter aarde wierpen en goud, wierook en myrrhe aan het Kindje Jezus aanboden? Sedert heeft het immers desondanks nimmer ontbroken aan hen, die toch aan de glorie der aardse grootheid, in de macht van het geweld, in het geluk van geld, van zinnenlust en een klinkende naam bij de mensen geloofden?

Neen, zie niet ver om u heen: vlak naast u staan ze, voor wie de grootheid met een zwaar gouden horlogeketting op hun witte vest en een serie dikke ringen aan hun vingers gelijk staat; die met de ellebogen werken, om zich naar boven te boren, vanwaar ze het geluk genieten, anderen met de nek aan te kunnen zien. Met hun ellebogen werken ze en met hun tong, want geen laster, geen modder is hen te vuil, om anderen te bekladden en uit het zadel te duwen.

Vlak naast u staan ze, die zweren bij het goede leven: gastronomen en wellustigen, van wie de H. Paulus gezegd heeft, dat hun god hun buik en hun einde hun ondergang is. Maar om hun einde bekommeren ze zich niet: ze leven en maken goede sier; ze leven zich uit en nippen met geraffineerde verfijning aan vernuftig gerangschikte en diep bedorven genietingen.

Neen, zie niet ver om u heen: steek uw hand in eigen boezem. Is de geest, die deze koningen ter aarde wierp de uwe? Gij, katholiek van Curaçao, die u een schaapje van de kudde van den goeden Herder en een broeder van Christus noemt, is de geest der wereld, de waardering van grootheid en geringheid volgens de normen der wereld, u geheel vreemd? Er zijn aanwijzingen voor handen, die dit ernstig in twijfel kunnen brengen.

Het feest van de eerste H. Communie: een groot en verheven feest, dat groots gevierd mag worden, zeker. Maar geld met handen vol wegsmijten aan een kleding die ver boven onze stand is; aan cadeaux, die overbodige luxe zijn; aan eten en drinken, die dit feest doen ontaarden in een mensonwaardige zwelgpartij, dit alles wekt de verdenking, dat anderen motieven in het spel zijn, dan de ijver, om het grootse gebeuren van Gods bezoek in een engelrein kinderhart gepaste luister bij te zetten.

Een huwelijksfeest is een heugelijk gebeuren; het is meer, het is verhevener, het is een sacrament. Het is een verbond voor het leven door God gezegend en geheiligd. Het is dus goed en billijk, dat het van bloemen en muziek en blijde harten wordt omgeven. Maar de vertoning, die wij hier soms kunnen aanschouwen, wat moeten we daarvan zeggen? Is dit enkel ijver om getuige te zijn van dat gewichtig, dat heilig ogenblik, waarop een sacrament, dat de genade schenkt voor een nieuwe levensstaat, aan twee jonge mensen voltrokken wordt? Welneen, het is enkel en alleen om te zien, wat voor japon de bruid en de bruidsmeisjes dragen, waarin ze onderdoen voor anderen en waarin ze anderen de loef afsteken. En die twee jonge mensen, die hier naast elkaar de kerk betreden en voortschrijden tot aan het altaar van hun God? Wat gaat er om in hun harten op dit meest beslissende moment van hun leven? Schrijden zij ook in hun bewustzijn voor de troon van God, waar ze alleen, en ver van alles, wat van de aarde is, voor Hen staan, om Hem de genade te vragen, die ze voor hun mogelijk moeilijke toekomst nodig hebben? Of worden ze door de blikken, die aan hun kleren hun verschijning hangen, op aarde vastgehouden, laag op de grond, bij de gedachte, welke de indruk zal zijn, die ze maken; en of ze die en die niet de ogen uit zullen steken met hun onnozele lappen, met hun sleep, die precies vijftig centimeter langer is dan die van hun „vriendin".

Laten we verder zwijgen: we staan hier in de stal van Bethlehem en de drie koningen liggen met al hun grootheid aanbiddend ter aarde en hun bevende handen heffen geschenken op: het offer van alle aardse grootheid aan een Kindje, dat klein voor de wereld, groot, goddelijk groot is voor God.

Werpen ook wij ons naast hen neder, wij die ons immers koningen voelen in het diepst van onze gedachten, en brengen ook wij op dit feest aan den mensgeworden God, aan den enigen Koning der wereld onder de gedaante van goud, wierook en myrrhe, het offer van alles wat werelds is in ons hart, van de begeerlijkheid der ogen, van de begeerlijkheid des vleses en van de hoovaardij des levens.

Moge dit ons goud, onze wierook en onze myrrhe zijn op deze dag: ook voor ons zal Maria dan haar Kindje opheffen van het stró. En ze zegt zonder woorden: dit teken van tegenspraak is voor u geen teken van val, maar van opstand geweest.

M.M.

Hoe staat het met Duitsland?

Deze vraag ligt een ieder op de lippen, omdat ieder in de beantwoording dezer vraag de oplossing meent of de oorlog lang of kort zal duren.

De algemene opinie, is dat de geallieerden het zullen winnen. Of deze vox populi ook de Vox Dei zijn zal, zal de toekomst moeten leren.

Hoe lang zal Duitsland het uithouden? Hoe lang zal het Hitler-regime nog stand houden, want volgens Engels beweren, zal hiermede het pleit van oorlog of vrede beslecht worden.

En wat horen we dan al niet van ondergrondse bewegingen, van revolutionnaire acties! Zoveel dat we niet begrijpen, dat vliegtuigen niet bij tientallen over de grenzen vliegen om zich te laten interneren, dat oorlogsschepen zich niet met man en muis overgeven, dat soldaten niet bij regimenten over de grens lopen.

En waarom gebeurt dit niet?

We geloven dat de Franse publicist Dr. Gustave Combès er een antwoord op geeft in een uitvoerige studie over het Duitse geestesleven, en waarvan Hyacinth Hermans onlangs in de Maasbode een analyse gaf.

Wij buitenlanders, begrijpen niet, dat er nog zoveel Duitsers Hitler aanhangen, omdat wij niet begrijpen, dat het nationaal-socialisme of Hitlerisme werkelijk zijn algemene tendenz dankt aan de vroegste gesteltenissen van de Duitse geest.

De Duitser, aldus Combès, is altijd geneigd geweest zijn ideeën in sentiment te verdrinken, ze in dromen voort te zetten en ze tot een mythe te transformeren. In elken Duitser schuilt iets van Goethe's Faust en van Zarathoustra van Nietzsche. Een soort van cosmische duizeling drijft hem, het zij in het bovennatuurlijke, het zij in poëzie of muziek boven de objectieve werkelijkheden uit te gaan, en tot de gewelven der hemelen op te varen om zo het volstrekte te bereiken en zich in het oneindige te verliezen.

De Duitser heeft vervolgens — Tacitus heeft het al opgemerkt — de onbewuste sensatie, dat hij als het ware één lichaam uitmaakt met de natuur. Hij gelooft zich daarvan het liefste kind niet alleen, maar de grootste onder zijn denkers, en in het bijzonder Hegel, gaan zo vèr met hem voor te houden, dat hij er eigenlijk de schepper van is. Hij is de eeuwen door al overtuigd, dat de krachten die er schuilen, even zovele goden zijn, maar goden die hem alleen toebehoren, en die niets te maken hebben met de anderen, in zo sterke mate zelfs, dat indien het christendom hem het begrip heeft gegeven van een enigen en persoonlijken God, het toch nog kan gebeuren, dat hij zich voorstelt, dat dit een Duitse God moet zijn.

Een derde trek van dit eigenaardige volk is een soort van onmacht om anders te denken, te leven, te handelen dan schouder aan schouder, en hart aan hart. De zin van een persoonlijke vrijheid, zo diep geworteld bij de Latijnse volken, is den Duitser totaal onbekend. Hij heeft om zich zelf te zijn behoefte zich als een anonieme eenheid te verliezen in de nationale gemeenschap, en alleen in en door haar te voelen en te ademen.

Nog een vierde trek bij de meesten is de overtuiging, dat kracht de heerseres der wereld is. De Duitser als individu genomen, is trouwhartig, dienstvaardig welwillend. Hij heeft over recht en rechtvaardigheid dezelfde ideeën als ieder ander ter wereld. Maar collectief genomen schept hij zich een recht naar eigen maatstaf en erkent alleen rechtvaardigheid, die zijn nationale belangen dient, en hij maakt deze zonder enige wroeging ondergeschikt aan de kracht, die zijn belangen moet doen triomferen.

En het is deze laatste trek, die hem doet geloven, dat de Duitsers een uitverkoren en voorbestemd volk zijn. Een besluit van de Voorzienigheid voor den een van den Kosmos voor den ander, heeft hun nu eenmaal de eerste plaats gereserveerd onder de mensheid en hun ook de eerste rol toebedeeld.

Hun wetenschap is de meest vruchtbare in uitvindingen, hùn geschiedenis is vol van heldenmoed, hùn literatuur is de schoonste van alle, hùn ziel vooral de rijkste aan idealen en energie. Zij geloven zich in het belang der wereld zelve, geroepen tot een hegemonie, waar hun materiële en geestelijke waarden recht op geven. De Duitser heeft altijd in het diepste van zijn wezen gedroomd van overwinning, en een soort heimwee gehad naar verovering.

Onder de invloed van het christendom zijn deze trekken natuurlijk verzacht. De Duitsers hebben hun grote martelaren en heiligen, sinds de achtste eeuw hebben zij hun theologische scholen en haarden van apostolaat gehad. Zij hebben een schitterende ontplooiing van geloofsleven gekend, een verrukkelijke bloei van mystieke deugden, waarvan nederigheid en liefde wel de schoonste bloemen waren. De versnippering van hun staten kortwiekte de vleugels van hun droom naar overheersing. Het recht kreeg langzaam aan, zo niet in politiek, dan toch minstens in hun geweten, de voorrang op de kracht. De natuur verloor haar aard van wilde goddelijkheid, en stelde zich tevreden met een liefelijke teelgrond te zijn voor lyrische ontboezemingen.

Maar toch schijnt het, dat het Evangelie niet tot het diepste wezen van de massa is doorgedrongen.

De Latijnse rassen, voorbereid door de Grieks—Romeinse cultuur, hadden er zich tot in hun fijnste vezelen door laten doordringen. Het arische ras was in veel van zijn elementen wat stugger van aard. Zijn christendom was wel niet helemaal oppervlakkig, maar was toch weer niet doorgedrongen tot de geheimste hoeken en diepste roerselen. In het onderbewustzijn kon de oude Germaanse hoogmoed zich moeilijk buigen voor de schamelheid van het Kruis.

Niets bewijst dit beter, meent Gustave Conbés, dan de snelle verspreiding van het Protestantisme. Ver van spontaan te reageren, zoals de zuidelijke landen deden, tegen den drang van opstand, die de grondslagen des geloofs schokte, nam Duitsland vooral in de noordelijke en oostelijke landen, waar het ras 't zuiverst was gebleven, met geestdrift de leer van Luther aan.

Het prestige van den Reformator, de politiek der vorsten, en de impopulariteit van sommige kerkelijke maatregelen verklaren zeker deze plotselinge en radicale breuk met Rome. Maar de ware reden vindt men in het vlammend beroep van Luther op den Duitsen geest, op 't Duitse ras, op 't Duitse geloof, op de Duitse kerk. Hier treden de trekken van het ras in het volle licht. Men gaat er groot op het juk van den Paus af te werpen omdat Hij een vreemdeling is, om de Schriftuur te verklaren niet langer onder voorlichting van een ver gezag, maar onder het licht van het Germaanse geweten, en om een verkwijnend christendom nieuw leven in te storten door een zuiver nationale geest.

Maar deze fierheid verheft slechts 't nieuwe geloof om het nog beter te doen verwelken. Want het vrije onderzoek doet al de dogma's meer en meer vervluchtigen, en laat alleen deze enige overtuiging voortbestaan, dat de Christus, bevrijd van de Romeinse ketenen, aan Duitsland alleen Zijn heilige openbaringen voorbehoudt. Maar voor zeer veel zielen schenen deze geheel en al te zwijgen. Want nu zien wij een godsdienstige tuchteloosheid zich meer en meer wenden naar de vrije gedachte. De filosophie van Fichte, Lessing, Hegel voert weer terug naar den oude Duitse God. En 't is niet te verwonderen dat het marxistisch materialisme op den Duitse bodem ontluikt en bloeit als een natuurlijke bloem, en dan een teelt vindt sneller en omvangrijker dan in welk ander land ook.

Maar hoe gevaarlijk dit den leiders van het Keizerrijk ook toelijkt, veel zorgelijker lijkt hun de religieuse vitaliteit van een vijf en twintig millioen katholieken binnen het Rijk. Zij vinden dat deze met te weerstaan om zich te laten opslorpen door de Duitse cultuur, geboren uit de oude Lutherse beginselen en de victorie van 1870, eigenlijk zoveel als vaderlandschennis plegen. En daarom ontketent Rijkskanselier Bismarck zijn „Kulturkampf" tegen hen. De Katholieken moeten met geweld naar de echte Germaanse godsdienst worden teruggedreven. Maar deze keer wordt de machtige potentaat, die slechts triomfen heeft gekend, voor een nederlaag gesteld. Zijn macht heeft moeten wijken voor de stalen wand der zielen. Maar zijn oude staf van vervolgers voelt zich niet zo spoedig als hij ontwapend. Hun haat tegen „het dode gewicht van de Germaanse ziel" wordt er slechts sterker door. Zij overdekken het land met groepen wier devies „Los van Rome" het doel duidelijk aangeeft, en wier programma een onstuimig samenraapsel van Fichte en Haeckel, hun ware godsdienst predikt, de religie van de kracht indienst van de stof. Deze godsdienst begint zich meer en meer te openbaren gedurende de wereldoorlog. „Kriegspredigten" en andere „Von Deutschen Gott" wijzen er al op, hoe deze mentaliteit ook de Protestantse predikanten had geinfecteerd.

„Duitsland kan niet anders zijn dan een instrument van God", heet het dan. „Duitsland en God behoren bij elkaar". „Wij willen de oorlog niet, maar om Zijn zaak en die van de mensheid, heeft God gewild dat wij die wilden". „De Germaanse ziel is de ziel van God. Ze moet en zal over alle volkeren heersen. Door haar zal de mensheid hernieuwd, veredeld en vertroost worden". Maar al dadelijk wordt erbij te verstaan gegeven, dat deze God niet de lijdende Christus is van Calvarië, maar een veel oudere God, die veel machtiger is dan Hij. De eeuwige kracht, die zich verpersoonlijkt heeft in het hart van den Duitser.

Naar het woord van Nietzsche, die in Christendom slechts een godsdienst zag van slaven en ziekelijken, zou het nu niet meer heten „zalig de vreedzamen, maar gezegend zij, die de oorlog maken, want men zal hen geen kinderen van Javeh noemen maar de kinderen van Odin, die groter is dan Javeh". Aan dit ras, welks glorievol prestige straks het grond-dogma zal worden van het Hitlerisme, komt het primaatschap toe van geweld en terreur. Reeds had Keizer Wilhelm te Tanger gezegd: „Wij zijn het zout der aarde". Maar de dichter Wolfkehl zou nog verder gaan: „Duitsland is het licht der wereld, zijn taak is de mensheid van God te vervullen, dat betekent van zich zelven, want Duitsland is een deel van God". En von Gieske verklaart plechtig: ‚De vreemdeling zal erkennen, dat de overwinning, die de onze is en dat zal blijven, geen gave is van het toeval, maar het resultaat van de eeuwige wetten Gods. Dan

zullen de blinden zien, de doven horen, en de volkeren zullen begrijpen, dat de Duitse cultuur de meest zuivere, meest machtige is om haar wortels uit te schieten, de meest rijke in mogelijke ontwikkelingen, de meest onontbeerlijke voor de beschaving der wereld".

Maar de god, die zich één voelt met Duitsland is niet de Christus van liefde en zachtmoedigheid. Het is de geweldige Wodan, die Duitsland te vuur en te haard zal voeren naar de verovering der wereld.

De vernedering van de nederlaag moest deze ziekelijke methaphysica wel ineen doen storten, en de Duitsers hebben moeten beduiden, dat het deze keer toch wel een godenschemering werd. Maar dat is niet gebeurd. Uitgaande van de gedachte, dat de internationale God der christenen onmachtig om Versailles te verhinderen, onmogelijk de God der Duitsers kan zijn", hebben nieuwe groepen zich weer geformeerd onder leiding van Ludendorff, Rosenberg, graaf Reventlow, Wilhelm Hauer, Ernst Bergmann, Johann von Leers, Hermann Mandel en Hans Gunther en hebben tezamen opgezet „de beweging van het Duitse geloof". Deze nieuwe profeten kennen slechts verachting en vervloeking van het Christendom. De menswording van God in een enkel schepsel is een ergernis, want God is in ons allen, althans in de Duitsers. De Verlossing doet hen in verzet komen, want het arische ras heeft geen verlosser nodig en vindt in zijn eeuwige zending zijn eigen heil. De leer van de zonde vernedert, want „gevoelens van schuld en boete zijn geen godsdienstige gevoelens, maar kunstmatig ingeprente ideeën. Het Kruis vooral maakt wanhopig, want dit is het sinister zinnebeeld van zwakheid en lafheid.

De Duitsers alleen dragen de oneindigheid in hun hart. Zij alleen zijn genoeg om de eeuwigheid in hun hersens en in hun aderen te sluiten. Maar zij moeten oppassen ook goden te blijven in statische staat. Zij moeten dynamisch blijven, en dagelijks werken aan de ontwikkeling van hun vitale krachten.

„Jesus van Nazareth", zegt Bergmann, „geneesheer en weldoener der mensen, zou, als hij nu terugkeerde van het kruis afkomen, waaraan een vals begrip hem nog nagelt, hij zou terugkomen als geneesheer van zijn volk, als leraar van de hygiëne van het ras, die de mensen zou redden vóór hun geboorte en niet na hun dood...... Wij willen niet langer geloven aan een Christus, wij willen eindelijk zelve Christus zijn, handelen in de kwaliteit van Christus, voor ons volk, voor de mensheid."

Deze onbeteugelde mystiek, die van dwaling op dwaling uitloopt op het puurste monisme, tracht, schrijft Gustave Combès, in Duitsland weer die Germanen ten leven te wekken uit de tijd van Tacitus, die zich in de oerwouden voedden met een heel uitzonderlijk organisch sap, en wier gebeente sinds zeventien eeuwen bevrucht door Duitse aarde eindelijk de geboorte mogen geven aan een nieuwen Arminius, die de krijgshorden van hun nakomelingen zal voeren tot de verovering der wereld.

Welnu deze Arminius is tot hen gekomen onder het koude en strenge masker van een Hitler.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

OORLOGSDRAMA.

Vorige week is op Belgisch gebied een Duits vliegtuig neergestort. De bestuurder wist zich met zijn valscherm te redden doch tussen de puinhopen van het toestel vond men drie lijken. We hebben hier te maken met een zeer klein, alledaags oorlogsdrama, waaraan we slechts een enkel ogenblik aandacht kunnen schenken. Vliegtuigen storten elke dag neer, deze gebeurtenissen geven slechts aanleiding tot een laconiek zinnetje in de oorlogscommuniqué's.

In een Belgisch blad troffen we echter een aangrijpend relaas aan van het verongelukken van het Duitse toestel, dat een kijk geeft op het schrijnend oorlogsleed dat elke dag opnieuw gezinnen treft. Het kan geen kwaad ditmaal eens langer dan één ogenblik te denken, niet aan de militaire kant — want één vliegtuig betekent niets — maar aan de menselijke zijde van één gewoon oorlogsincidentje, dat tot een wreed en meedogenloos drama uitgroeit indien het menselijk gevoel de gevolgen overziet.

De Duitse piloot, wiens vliegtuig te pletter sloeg, vond een gastvrij onthaal bij een Belgischen landbouwer. De jongeman — 27 jaar oud — was ijzig kalm. Hij vroeg om een sigaret, wenste zich te wassen en nam deel aan de eenvoudige boerenmaaltijd. Op de vraag echter, of hij niet naar zijn makkers wenste te gaan, die 500 meter verder tussen de wrakstukken van zijn vliegtuig lagen, viel het masker af. De soldaat maakte plaats voor den mens. De piloot deed zijn ontroerend verhaal. Zijn vliegtuig, dat een verkenningsvlucht naar de Britse kust gemaakt had, was boven Calais aangevallen door twee Britse en twee Franse jagers. Zijn drie metgezellen waren door machinegeweer-kogels gedood, de machine was vrijwel onbestuurbaar. De parachutesprong was zijn laatste kans en zo stortte het vliegtuig met drie doden aan boord, te pletter.

Met tranen in de ogen vertelde de Duitse vlieger dat zijn gesneuvelde makkers en hij oude kameraden waren, resp. 25, 26, 27 en 28 jaar oud. Eén hunner was 14 dagen geleden in het huwelijk getreden en maakte, na zijn verlof, weer zijn eerste vlucht........

Ziehier het kleine oorlogsleed van elke dag, dat groot en onherstelbaar is en dat Franse, Duitse en Engelse gezinnen even meedogenloos treft, terwijl er overal ter wereld grappen gemaakt worden over de oorlog die — uitgezonderd de strijd ter zee — geen „echte" oorlog is. Bepalen we ons tot de drie jongemannen die bij het vervullen van hun opdracht gestorven zijn en tot hun gezinnen. Zij vielen „op het veld van eer", zij vielen, zoals in Duitsland gezegd wordt, voor „volk, vaderland en Führer". Maar welk nut heeft hun daad? Het Duitse volk kent hen niet, maar de gezinnen, die van zoon, echtgenoot of vader beroofd zijn, dragen het leed van een onherstelbaar verlies.

Zo zijn er, hoewel de oorlog nog steeds geen „ernst" is, reeds velen gevallen. Is er diepe rouw gebracht over talrijke gezinnen. De Duitse vliegers zijn moedig, evenals hun Franse en Britse collega's. Maar achter het masker van ijzeren zelfbeheersing gaat een warm kloppend mensenhart schuil, dat dagelijks opnieuw gemarteld wordt door het ijzeren dilemma: doden of gedood worden. Het zijn geen machines, die de machines des doods besturen, maar mensen, die willen leven.

Wie het kleine oorlogsdrama, dat morgen vergeten zal zijn, langer dan één ogenblik beleeft, beseft het waanzinnig wrede van de oorlog waarin mensen elkaar doden die onder normale omstandigheden goede vrienden zouden kunnen zijn. Men kan slechts hopen dat de vrede, die op deze oorlog volgen moet, Europa voorgoed zal bevrijden van deze waanzin. Dan zullen allen, Duitsers, Fransen en Engelsen, niet vergeefs gesneuveld zijn.

ATHEISTISCHE PROPAGANDA IN POLEN.

„Het laatste uur van de strijd tegen de godsdienst in Oost en Zuid-Oost Europa is gevallen", aldus luidt een manifest uitgegeven door de Russische Godlozenbeweging te Moskou.

Het manifest vervolgt aldus: „Het overwinnende rode leger is Polen binnengerukt. Onze troepen zullen verder voortgaan en zij zullen vol trots met zich dragen de banier van de godlozenbeweging. De strijd om het godsdienstig geloof is in een beslissend stadium getreden. Ondersteund door de bajonetten van het rode leger naderen de strijdende godlozen de dag van hun volledig slagen in Oost en Zuid-Oost Euroa. Terwijl zij verder westwaarts oprukken, zullen zij het Rijk van Hitler slechts te beschouwen hebben als een doorgangsgebied voor de godlozenbeweging. Het Nazirijk zal immers nauwelijks weerstand kunnen bieden aan de atheistische beweging, te meer daar zij economisch afhangt van Rusland".

Tegelijkertijd met het uitgeven van dit manifest, heeft de godlozenvereniging de volgende eisen aan het Russisch Bestuur gesteld:

1e Onderdruk alle kerken en godsdienstige instellingen in het bezette gebied.

2e Richt overal in de bezette gebieden afdelingen op van de atheistische beweging.

3e Alle priesters en kerkelijke bedienaren moeten dadelijk van hun functie ontheven worden.

4e Alle kerkelijke eigendommen moeten geconfisceerd worden.

5e Al degenen, die gevangen zitten krachtens de vroegere Poolse wetten tegen godslastering en kerkschenderij, moeten vrijgelaten worden.

6e Alle verdragen van de vroegere Poolse Republiek met de Heilige Stoel moeten vernietigd worden.

7e Een in de Poolse taal gestelde krant moet de godlozen beweging propageren.

8e De Russische radiostations in het vroeger Pools gebied moeten beschikbaar worden gesteld voor atheistische propaganda.

DE AMERIKAANSE GEZANT BIJ DE H. STOEL.

Bij beschikking van President Roosevelt zal, zoals de 23ste December werd bekend gemaakt, Myron C. Taylor, vroeger directeur van de United States Steel Corporation, in het begin van 1940 naar Rome gaan als de eerste Amerikaanse gezant bij het Vaticaan sedert 72 jaar.

De heer Taylor zal de persoonlijke vertegenwoordiger van den President zijn bij Paus Pius XII en hij zal de rang van ambassadeur bezitten, zonder portefeuille echter.

Een kerstboodschap, door President Roosevelt aan Paus Pius gezonden, geeft de redenen aan, waarom hij juist deze tijd had uitgekozen om de oude diplomatieke betrekkingen tussen de Verenigde Staten en de Heilige Stoel weder aan te knopen.

Zijn Excellentie Francis J. Spellman, de aartsbisschop van New York, die op 23 December met President Roosevelt een onderhoud had op het Witte Huis, ontving de brief aan Paus Pius van den President. Later bracht de aartsbisschop, vergezeld van Adolf A. Berle Jr., assistent Staatssecretaris, de brief naar Zijn Eminentie Amleto Giovanni, Cicognani, de apostolisch delegaat van de Verenigde Staten, om die naar Rome over te brengen.

Na de lunch op het Witte Huis keerde aartsbisschop Spellmann naar New York terug, nadat hij echter eerst zijn vreugde uitsprak over de daad van den President.

Zijn Excellentie zeide:

„Als Amerikaan, levend en werkend en bereid om te sterven voor het welzijn van mijn land en van al mijn landslieden zonder uitzondering, ben ik zeer gelukkig dat President Roosevelt zijn roep om vrede tussen de volken heeft willen verenigen met die van Paus Pius XII.

Op de meest gelegen tijd, op de vooravond van het feest van de geboorte van de Prins des vredes, ondernam de President van de Verenigde Staten deze vredesactie.

President Roosevelt is onze leider, de leider van een vrij volk, vastbesloten de vrede onder ons te bewaren en verlangend die onder anderen te bewerken. Wij zijn een volk, hetwelk gelooft in, 'twelk beoefent en verdedigt vrijheid van godsdienst, vrijheid in de verspreiding der waarheid, vrijheid van vergadering en vrijheid van handel. De tijd is daar, dat onze President de onverschrokken verkondiger van deze beginselen en de kampioen daarvan, zich met andere machten gaat verenigen ter bereiking van de vrede en ware menselijkheid.

Zulk een macht is de Katholieke Kerk. Als Amerikaans burger, verheug ik mij over deze daad van President Roosevelt".

Aartsbisschop Cicognani verklaarde, nadat hij de boodschap van den President aan het Vaticaan had overgebracht, dat „al degenen, die de vrede zoeken, de President van de Verenigde Staten dankbaar moeten zijn voor deze daad".

Hij voegde er aan toe: „Moge God de wensen, welke hij uitdrukte, vervullen".

Tegelijkertijd met het bekend worden van Mr. Taylor's benoeming werd er een uittreksel gepubliceerd van de twee brieven, welke President Roosevelt gestuurd heeft aan den Eerw. Heer George A. Buttick, president van de Federatieve Raad der Christelijke Kerken in Amerika en aan Rabbi Cyrus Adler, president van het Joods Theologisch Seminarie. De President nodigt deze godsdienstleiders uit om met zijn vredespogingen mede te werken en hij stelt hen voor om hem geregeld in Washington te bezoeken, om de vraagstukken, welke zich bij de internationale toestand voordoen, te bespreken.

KERSTREDE VAN DE H. VADER TOT DE KARDINALEN.

In antwoord op de Kerstwensen van de leden van het H. College der Kardinalen sprak Zijne Heiligheid op 24 December een Kerstboodschap uit, waarin Hij vijf fundamentele punten aangaf, noodzakelijk voor een „rechtvaardige en eervolle vrede". Twintig kardinalen, vele bisschoppen en andere hoogwaardigheidsbekleders waren aanwezig om de boodschap van de H. Vader aan te horen.

De voorwaarden van de vrede, welke Hij aangaf, geven wij hier, wat de inhoud betreft, in het kort weer:

1. Het recht om te leven en onafhankelijk te zijn, moet aan alle volken, groot of klein, sterk of zwak gewaarborgd worden; en daar waar deze rechten verkracht zijn, moeten ze volledig hersteld worden.
2. De volken moeten bevrijd worden van het zware juk der bewapening en het gevaar voor het recht van de sterkste moet verdwijnen.
3. Internationale instituten moeten opgericht of vernieuwd worden met vermijding van vroegere dwalingen. Gerechtelijke instanties moeten in het leven geroepen worden om verdragen af te sluiten en zo nodig te herzien.
4. De noden en rechtvaardige eisen der Staten, volken en ... den moeten worden verholpen en ingewilligd.
5. De ware christelijke grondbeginselen moeten door de staatslieden en volken worden nageko... men.

Verklarende dat de wereld de vredesboodschap van Christus, welke Hij „de stem der rede" noemde, vergeten heeft, zeide de Paus, dat de christenen gedwongen waren een aantal daden te zien, welke onverenigbaar waren met de beginselen der internationale en nationale rechten en welke streden tegen ieder elementair menselijk gevoelen. Onder deze daden noemde Hij o.: Een voorbereide aanval op een klein, werkzaam en tevreden zaam volk, onder het voorwendsel van een bedreiging, welke noch bestaat noch verlangd, noch zelfs mogelijk is.

Het begaan van wreedheden en het gebruik van vernietigingsmiddelen tegen niet-strijders, ouden van dagen, vrouwen en vluchtelingen. Minachting voor de menselijke waardigheid, voor het leven en de vrijheid. Uitgebreide en methodische anti-christelijke en zelfs atheistische propaganda vooral bij de jeugd.

Als besluit van Zijn kerstboodschap deelde de H. Vader de ontvangst mede, door toedoen van Zijn Excellentie Amleto Giovanni Cicognani, apostolisch delegaat van de Verenigde Staten, van de boodschap van President Roosevelt, waarin deze uitdrukking geeft aan zijn verlangen een Amerikaanse Vertegenwoordiger bij de H. Stoel aan te stellen. De Paus zeide: Dit is een kerstboodschap, welke Ons het meest welkom is, omdat het een krachtige bijdrage vormt tot het verkrijgen van een rechtvaardige en duurzame vrede en tot het verzachten van het oorlogsleed. Wij danken President Roosevelt uit de volheid van Ons hart.

Zijne Heiligheid voegde er nog aan toe, dat de boodschap van Roosevelt een waardige bekroning was van Zijn eigen boodschap, en dat dit gebeuren van grote invloed zou zijn op de internationale toestand.

Door de hebzucht van weinigen, lijden velen armoede.

Het geweten doden kan niemand, maar de grote ellende is, dat men het kan verzwakken, misvormen, ontzenuwen.

Vele mensen hebben geen inzicht, geen horizont meer in hun leven. Zij zien niet meer, zij weten niet meer dat er behalve de dagelijkse zorgen voor iedere dag, nog een andere wereld is.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Er is in de laatste weken meer te schrijven over vrede als over oorlog: omdat er in de politiek meer gesproken wordt over vrede als er oorlog gevoerd wordt. Het gevleugelde woord, dat de geschiedenis zich herhaalt, blijkt niet waar in de historie van deze oorlog, vergeleken met die van 1914. En we wachten nog steeds op de verwezenlijking van Hitler's, Goebbels' en Goering's woorden, na het weigeren der Duitse vredesvoorstellen, dat de oorlog nu eerst in zijn volle zwaarte zal beginnen.

De Engelse radio van Donderdagavond was zelfs van dien aard, dat een totaal onbekende met het huidige wereldgebeuren, uit deze uitzending alleen maar tot de kennis zou zijn gekomen, dat slechts Rusland in oorlog was met Finland. Maar noch van het Westfront, noch van de zeeoorlog, noch van uit de lucht, was iets mede te delen.

Wanneer we dan over vrede gaan spreken, moeten we op de eerste plaats melding maken van de mooie nieuwjaarsrede van Minister-president de Geer, Woensdag voor de Phohi uitgesproken. Jammer dat deze schone rede met in diepe overtuiging uitgesproken Christelijke gedachten, zo weinig hier is gehoord, en daarom is het des te droeviger, dat de organisatie(s) welke het Curaçaose publiek van dagelijks nieuws moet voorzien, weer voor de zoveelste maal schromelijk in gebreke bleef, om ook maar de hoofdzaak of de essentiële punten weer te geven. Zoals wij gewoon zijn van deze nieuwsbron, werd al het Christelijke er radicaal uitgesneden.

We zouden wel eens gaarne zien, dat bevoegde instanties in Nederland zelfs eens controleren het onderstaande van de rede wat we uit de Beurs knippen en wat de Heer de Geer inderdaad gezegd heeft. Wellicht zullen wij ter zijner tijd er nog wel eens op terug komen.

We laten dus eerst hier het Radio Holland bericht volgen:

> Den Haag 3 Januari: De radio rede van den premier begon hedenmorgen met het uitspreken van de nieuwjaarswensen namens de regering der Nederlanden. Voorts bracht de premier een vriendelijke groet aan de gemobiliseerden en hun gezinnen en zeide, dat de houding, die we moeten blijven innemen, die van een neutraal volk moet zijn, terwijl ons waakzaamheid en vertrouwen past. Op alles dienen we voorbereid te zijn, doch tevens dienen we onze kalmte te bewaren. In de tegenwoordige nood hebben wij allen een reddingstaak, hetzij in kleine of in grote kring.

Wat wij ons nog van de rede van den Minister-president herinneren, sprak deze over de komende vrede. Ook de Minister constateerde dat er in de laatste weken veel over vrede gesproken wordt. Maar, aldus Jhr. de Geer: Vrede kan geen kind zijn van de oorlog, maar alleen van overleg. Daarom wees de Minister op de noodzakelijkheid van een conferentie waar de vrede gemaakt wordt door overleg en niet een dictaat is van den overwinnaar aan den overwonnene. En verschillende stemmen, zowel in Europa als in Amerika gaan op om tot zulk een conferentie te komen. Maar de moeilijkheid is: de belligerenten.

Ook daar is een verlangen naar vrede algemeen, maar niemand wil met vredesvoorstellen voor den dag komen, omdat dit zou uitgelegd worden als een teken van zwakte.

De Minister wees verder op de verklaringen, die door de belligerenten waren gegeven, dat Nederlands neutraliteit zou worden gerespecteerd, mits Nederland dit zelf ook doen zou.

Aan dit laatste, aldus Jhr. de Geer, behoeft niet getwijfeld te worden. Maar niettegenstaande het volle vertrouwen in deze garanties, blijft Nederland waakzaam en paraat.

Economisch zowel als politiek blijft het op alle eventualiteiten voorbereid. Het blijft paraat en rustig; zorgend maar niet bezorgd. Schoon wist hier de Minister de Evangelieteksten in toepassing te brengen, van „de zorgen voor de dag van morgen" en andere. Aan de bedrijvigheid van Martha, zo zeide de Minister nog, zullen we paren de stille overgave van Maria.

Nogmaals jammer, dat door de gebrekkige Nieuwsvoorziening waaraan dit gebiedsdeel nog steeds lijdende is, Curaçao van deze schone rede niet heeft kunnen genieten.

Betreffende de vrede heeft ook President Roosevelt gesproken: Eerst heeft hij aan het congres gevraagd niet minder als tien duizend millioen dollar voor defensie, maar verder heeft hij gezegd, dat, hoewel de Ver. Staten neutraal zullen blijven, zij niet onverschillig staan tegenover de oorlog en een woord willen meespreken, wanneer het eenmaal komen zal tot een reconstruatie van Europa, om te komen tot een blijvende vrede.

Aan de plannen in deze woorden geuit, heeft Roosevelt reeds een begin van uitvoering gegeven door het zenden van den ambassadeur Myron Taylor naar het Vaticaan, de hoogste morele macht welke momenteel in de wereld bestaat.

Zonder dat de wereld de finesses er van kent, kan men er wel zeker van zijn, dat in het Vaticaan de meest krachtige pogingen worden aangewend om te komen tot een rechtvaardige vrede. De geruchten die er gaan, dat Hitler zich tevreden zou stellen met een positie als indertijd Hindenburg, dat Göring rijkskanselier zou worden en het Duits Nationalisme een kalmere politiek zou gaan voeren, zullen we maar laten voor wat ze zijn. Zeker is dat heel de wereld en de belligerenten zelf niet het minst hard verlangend zijn naar een spoedige vrede.

En waar een verlangen is, is een wil en waar een wil is, is er weg.

Laten we het hopen.

CURACAO.

CURAÇAO'S WELVAARTSBRONNEN.

Wij ontvingen met dank een boekje van Dr. Ir. P. Cohen Henriquez, hetwelk hij ingediend heeft bij de oprichtingsvergadering van de „Economische Stichting West-Indië-Nederland". Het boekje is getiteld: Stellingen betreffende Curaçao's Welvaartsbronnen.

Om het groot belang van de zaak lijkt het ons dienstig deze stellingen achtereenvolgens een breder bekendheid te geven, om daardoor de belangstelling voor die Welvaartsbronnen op te wekken en hopenlijk de studie daarvan te stimuleren en vooral ook het Bestuur en de daarvoor in aanmerking komende instanties van handel, industrie en vele financieel-krachtige personen te winnen voor een daadwerkelijke en krachtdadige aanvatting van het probleem: het behouden van de welvaart op Curaçao. We zullen echter niet de Stellingen zonder meer weergeven, maar zo mogelijk hier en daar er iets aan toevoegen; niet met de pretentie iets eraan te verbeteren, doch slechts met de bedoeling onze gewone lezers iets uitvoeriger in te lichten.

1. **De huidige welvaart van Curaçao berust geheel en al op de aanwezigheid der petroleumraffinaderijen.**

2. De aanwezigheid der petroleumraffinaderijen is behalve van nagenoeg onbekende geologische factoren betreffende de petroleumvoorraden in het Maracaibogebied, mede afhankelijk van geheel dubieuse politieke factoren, die zowel geleidelijk als eensklaps aan Curaçao's lot een catastrophale wending kunnen geven.

In verband hiermede zouden we ook nog willen wijzen op de plannen, welke er in Venezuela bestaan om het meer van Maracaibo voor zeeschepen toegankelijk te maken. Het aanleggen van grote havenwerken en het verwijderen van de zandbanken voor de ingang. Tot dusver zijn vele deskundigen nog steeds van mening, dat het definitief verwijderen van die zandbanken onmogelijk zou zijn. Doch het lijkt ons toch verstandig ook met deze factoren rekening te houden, te meer daar ook op dit punt de wetenschap steeds verder voortgang vindt.

3. In verband met het onder de punten 1 en 2 medegedeelde moet rekening worden gehouden met de kans op het beëindigen van de welvaartsperiode binnen afzienbare tijd.

4. Van de vroegere bronnen van welvaart te weten: het kolenbunkerbedrijf, de stróhoedenindustrie, de divi-diviplukkerij, de zoutindustrie, de — primitieve — landbouw en veeteelt, de doorvoerhandel, de fosfaatindustrie en de aloë industrie hebben alleen de laatste drie enige — alhoewel relatief zeer geringe — betekenis behouden; wanneer het onder punt drie genoemde geval zich zou voordoen, zouden zij niet meer zijn dan een druppel op een gloeiende plaat.

Volgens het verslag van de Kamer van Koophandel werden in 1938 voor een waarde van *f* 89.936 aan stróhoeden uitgevoerd. De invoer van hoedenstró bedroeg een waarde van *f* 14.072. Alhoewel de hoeveelheid geëxporteerde hoeden in 1938 groter was dan in 1937 was de prijs echter 27 cent per dozijn lager. Deze industrie heeft dus niet veel meer te betekenen en het laat zich aanzien, dat zij ook nooit een stabiele bron van inkomsten zijn zal, daar zij te veel afhankelijk is van mode invloeden. Het kan hoogstens voor de arme inheemsen een kleine bijverdienste blijven uitmaken.

5. De hoop, dat Curaçao bij het stilleggen van de petroleumraffinaderijen betekenis zal blijven behouden als een belangrijke aanloophaven, lijkt — onder de bestaande verhoudingen — ongegrond.

6. Het verdwijnen van het grootste deel van de vóór de komst der petroleumraffinaderijen bestaande welvaartsbronnen, gevoegd bij de zéér sterk vermeerderde bevolking, zal tot gevolg hebben, dat bij het stilleggen der petroleumraffinaderijen het allergrootste deel van de inwoners verstoken zal zijn van elke vorm van inkomen.

Onder de vroegere welvaartsbronnen kunnen ook nog, alhoewel dan in mindere mate, gerekend worden: de mandenvlechterij, pottenbakkerij, goudsmederij en de scheepsbouw. Het lijkt ons, dat de mandenvlechterij eventueel ook bevorderd zou kunnen worden, waarbij vooral het fijnere vlechtwerk als uitvoerproduct naar Amerika in aanmerking komt, terwijl de ruwere soorten op het eiland zelf bij een uitbreiding van de visserij genoegzaam afzet zouden hebben.

7. De veranderde levenswijze en het feit, dat de bevolking gewend is geraakt aan een relatief zeer hoog levenspeil, zal het proces van aanpassing bijzonder bemoeilijken.

Vooral dit punt is niet van belang ontbloot met het oog op de psychische en religieuse reacties, welke een dusdanige snelle verandering bij het volk zou opwekken. Een betrekkelijke welstand voor zijn burgers is nog steeds de beste waarborg voor het behoud van de Staat. En ook de godsdienst kan zich het best ontplooien in een van al te grote zorgen voor het tijdelijke ontheven bevolking. Deze overweging moet zeker een voorname reden zijn het probleem van de blijvende welvaart op Curaçao te bestuderen en op te lossen.

8. De uitlaat, die vroeger bestaan heeft in de vorm van emigratie, zal in de toekomst niet meer bestaan, gezien de zeer strenge eisen, die tegenwoordig in alle Caraïbische landen voor toelating gesteld worden .

9. **Het lijkt zeer weinig gerechtvaardigd, de hoop te vestigen op een mogelijke emigratie naar Suriname, terwijl in dat land de werkeloosheid van de eigen creolen-bevolking nog steeds hand over hand toeneemt.**

Het zou misschien niet onmogelijk zijn bij een eventuële opleving van Suriname daarheen te emigreren. Maar eerstens is het toch niet de bedoeling Curaçao te ontvolken, omdat dat nu eenmaal betrekkelijk de makkelijkste manier is, om de bevolking te doen leven, want dan kunnen we het eiland beter van de hand doen. Tweedens is Suriname ons toch genoeg ten voorbeeld, hoe de toestanden worden als de jeugd en voornamelijk de mannelijke hun geboortegrond moeten verlaten, omdat er in hun eigen land geen bestaan meer mogelijk is. De toestanden onder beide partijen, zij die blijven en zij die vertrekken, zijn van dusdanige aard, dat men van wantoestanden spreken moet.

10. De toestand waarin de bevolking van Curaçao zal komen te verkeren wanneer de petroleumraffinaderijen stilgelegd zouden worden, kan afgemeten worden naar de toestand waarin de bevolking verkeerde in het begin van deze eeuw, toen ettelijke malen hongersnood dreigde. Daar de omstandigheden ter voorziening in de levensbehoeften bij een beëindigen van de welvaartsperiode veel ongunstiger zullen zijn dan voorheen, kan de ernst van een dergelijke situatie niet voldoende onderstreept worden.

Ter illustratie hiervan halen wij aan een stukje uit de Amigoe van 24 Aug. 1889, dus uit een nog vroegere periode als de schrijver bedoelt.

„Op last van de Heer Gouverneur der Kolonie wordt bekend gemaakt, dat door tussenkomst van Baron Tindal te Amsterdam uit Nederland is ontvangen een bedrag van *f* 3500.— als opbrengst van te Amsterdam, 's-Gravenhage en Delft gehouden collectes ten behoeve van de noodlijdenden op Curaçao, alsmede een gift van *f* 1000.— van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin. De gulle liefdadigheid van het Nederlandse Volk laat zich nooit onbetuigd, waar zij ook ten behoeve van armen en lijdenden wordt ingeroepen. Inzonderheid echter heeft zij een zwak voor de arme bevolking van ons **zo vaak geteisterd eiland.**"

INZEGENING VAN HET ST. WILLIBRORD COLLEGE.

Op Zondag 14 Januari a.s. zal het St. Willibrord College (filiaal van het St. Thomas College) worden ingezegend door Z.H. Exc. Mgr. P. I. Verriet. Deze plechtigheid zal plaats hebben onmiddellijk na de Hoogmis van de H. Familiekerk dus om ongeveer 10 uur.

Na afloop reunie van de genodigden in de pastorie van San Mateo, welwillend aangeboden door den Zeereerw. Heer van Rooy, pastoor der parochie.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Bevordering:

J. E. L. Richardson, veldwachter op Saba, tot Opziener der veldwacht op St. Eustatius.

Ontheffing:

Mej. J. Brocades-Zaalberg-Bergman, tijdl. belast met de leiding en het geven van onderwijs aan de leergang voor lichamelijke oefening op Curaçao, is eervol ontheven van deze werkzaamheden.

Eervol ontslag aan:

Mevr. E. E. Labega, tijdl. onderwijzeres 1e kl. cat. B bij het openbaar onderwijs in Curaçao;

Benoeming

Mevr. G. Willeboordse-Kok, tijdl. tot onderwijzeres 3e kl. bij het openbaar onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Emmaschool alhier.

Z.E. de Gouverneur heeft op een aan Hare Majesteit de Koningin gezonden telegram, luidende:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden - Denhaag.

Mede namens bevolking gebiedsdeel Curaçao wens ik Uwer Majesteit en Koninklijk Huis een voorspoedig en zegenrijk nieuwjaar met bede dat Nederland voor rampen gespaard moge blijven.

Wouters.

het volgende antwoord-telegram ontvangen:

Gouverneur Wouters - Willemstad Curaçao.

Oprechten dank voor gelukwensen mede namens bevolking Curaçao.

Wilhelmina.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeijer.

INGEZONDEN.

Daar ik woonachtig ben in een der straten in de buurt van de St. Annakerk, ben ik iedere dag viermaal verplicht door die straatjes te kruisen.

Ik kan nu juist niet zeggen, dat dit een mijner aangenaamste bezigheden is, daar de geuren, welke uit die sloppen opstijgen werkelijk soms bedwelmende afmetingen aannemen.

Uit de stoffen, welke kwistig over de straat zijn verspreid, kan men de oorzaak van die ruikerij wel opmaken. Bovendien worden aan beide zijden de woningen gelucht, ten minste men tracht te luchten, want praktisch gaat de lucht van het ene huisje in het andere huisje over of heeft de vermenging van die uit het luchten ontstane lucht plaats op het straatje. De voorbijganger en een beetje wind brengen roering in die luchterij en zodoende ontstaat dan een gemengde lucht, waarvan de bestrijding niet meer mogelijk is. De voorbijganger neemt een weinig er van op en de rest wordt verwerkt door de bewoners.

De bewoners zijn misschien door deze jarenlange luchtbehandeling gewend en hun longen zijn misschien nog in staat iets fris en gezonds er uit te puren.

Wellicht ook hebben zich hun longen aangepast en gebruiken zij het kwade tot het goede.

Maar met ons voorbijgangers is het een beetje anders. Wij zijn nog niet gewend en we zijn zo brutaal om te zeggen dat we er niet aan willen wennen. We willen niet uitgedwelmd worden.

We verzoeken derhalve het Bestuur van Curaçao eens aandacht te besteden aan die kwestie. Ik weet wel, dat er belangrijker kwesties zijn dan die hygiënische, maar ja, als je viermaal daags door zo'n geurenveld moet lopen dan valt het toch niet mee om nog over andere kwesties na te denken.

Hopend op uitkomst en zolang een gasmasker aanschaffend, verzoeken wij de redactie vriendelijk dit op te nemen

J. C.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.

5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

EXAMENS MACHINESCHRIJVEN EN STENOGRAPHIE.

De examens voor de diploma's der Vereeniging van Leeraren in Machineschrijven en Stenographie zullen gehouden worden resp. op 13 en 20 Januari e.k. 8.30 v.m. in de Hendrikschool.

Candidaten kunnen zich tot 12 Januari opgeven ter Inspectie van het Onderwijs of bij Mevr. G. H. DANIËLS, leerares Gouvernementsleergang, Pietermaai 35, welke elken werkdag van 4.30—5.30 n.m. te spreken is; examengeld f. 6,— bij de aangifte te voldoen.

HORE-BELISHA.
Minister van oorlog in Engeland.

GENERAAL F. M. GOERING
Chef van de Duitse luchtmacht.

IN DANK ONTVANGEN.

Een kalender van de Agent van Enci-cement.

Een kalender van de firma Ellis & Dania, agenten van de Friese coöperatieve zuivel- export- vereniging, Leeuwarden.

LA PRENSA LIBRE.

In dank ontvingen wij het 2e nummer van het nieuwe weekblad La Prensa Libre, uitgever Tipografia Americana. Gelijk de titel verschijnt het nieuwe blad in het Spaans.

Onze beste wensen.

PATER LUDWINUS EXLER †

We ontvingen van Theodorus Exler, eertijds pastoor op San Nicolaas te Aruba en thans op verlof in Holland, mededeling van **een bericht uit** China, van den Hoogeerw. Pater Provinciaal der Paters Franciscanen, dat op 7 October j.l. in zijn residentie te Kuotsuen, door wrede handen om het leven is gebracht zijn Heerbroer de missionaris **PATER LUDWINUS JACQUES EXLER, O.F.M., geboren 14 Augustus 1886 te Ewijk (Gld.).**

Het is te begrijpen, dat deze gewelddadige dood een diepe indruk heeft gemaakt op allen, niet in het minste op de Christenen in China en op ons, zijn naaste familie.

Onze deelneming.

H. FAMILIE-KERK.

Zondag 7 Januari.

Feest van de H. Familie, patrones van de parochie.

9 uur: Pontificale H. Mis.
7 uur 's avonds: Pontificaal Lof met feestpreek.

HARPUITVOERING ZABALETA.

De bekende Harpist Nicanor Zabaleta, welke een jaar geleden een korte uitvoering gaf op Curaçao en waarover toen onze muziekrecensent zulk een waarderende bespreking gaf, zal op Dinsdag 16 Januari des avonds om 9 uur een harprecital geven in het Theater Roxy. Deze uitvoering staat onder auspiciën van de Curaçaose Kunstkring.

WELKOM.

Deze week keerden weer op Curaçao terug de vroegere president van het Hof van Justitie, Dr. Ch. de la Try Ellis en echtgenote.

Een prettig verblijf zij hun toegewenst.

EMMASTAD

SPORTCLUB „ASIENTO".

Voetbal.

Zondag 7 Januari een vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen „ASIENTO" en „R.C.C." op Rio Canario; aanvang 4 uur n.m. precies.

Opstelling „Asiento":

Nieuwkerk
v. Tongerloo v. Noort
Rigaud Oostlander Goedhart
Robbers Dussel Opschoor Kroon de Jong
Res.: Teunisse, Nebbeling, de Boer.
Scheidsrechter: Willemse

WIJZIGING TELEFOONGIDS.

Nieuw No.

816	Diederiks	huis
276	Scheffer	„
667	Econ. dienst oude Dubbs kant.	
714	Opschoor	huis

Vervallen:

524	Scheffer	huis
714	Qualm	„

BOEKBESPREKINGEN

VRUGTEN UYT DEN GEESTELYCKEN WYNGAERT.

Onder den titel „Vrugten uyt den geestelycken wyngaert" verzamelde Henri Bouchette een aantal prachtige hymne-vertalingen, gebeden en overwegingen uit katholieke gebedenboeken uit de tijd der Contra-Reformatie. Het verscheen als deel 32 van de Schijnwerperserie, uitgegeven door de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht.

Het is een opmerkelijk en sierlijk boekje geworden, waaraan de grootste zorgen zijn besteed. Met piëteit zijn de teksten, evenals de vele boekverluchtingen, initialen en vignetten bijeengezocht. Met smaak en goed vakmanschap, maar ook met begrip voor de atmosfeer van de tijd der Contra-Reformatie werd 't boekje typografisch samengesteld, zodat een harmonisch geheel ontstond van tekst, boekversiering en verluchtingen. Dit boekje zal vreugde en schoonheid brengen, maar ook begrip en inzicht in veel, dat tot heden niet bekend was. De geestelijk en literair verzorgde gebeden, de psalmen en de litanie, ze geven een kijk op de geestelijke rijkdom en het hooggestemde katholieke gevoel van een katholiek voorgeslacht dat ten koste van grote offers zijn geloof bewaarde en het vuur brandend liet in zijn hart. We hopen dat velen deze „Vrugten uyt den Geestelycken Wyngaert" zullen plukken, en dat velen op een stil uur zullen genieten van den goeden zuiveren tekst en van de rijke en prachtige boekverluchting.

Verkrijgbaar in de Boekhandel „St. Augustinus" St. Thomascollege.

DE KATHOLIEKE KERK

De meest gemaakte moeilijkheden.

In de serie „De Katholieke Kerk" zag onlangs het licht deel 40, in volgorde van verschijnen. Dit deel is gewijd aan „De Meest Gemaakte Moeilijkheden" en zal zeker het meest van alle geschriften, die tezamen genoemde serie uitmaken, worden gelezen en geraadpleegd. De Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht die onder auspiciën van het Katholiek Comité van Actie Voor God het standaardwerk „De Katholieke Kerk" deed verschijnen, mocht Prof. F. Otten O.P. en Dr. C. F. Pauwels O.P. bereid vinden, een keuze te maken uit de bezwaren en moeilijkheden, die dag in dag uit tegen onze godsdienst worden gemaakt. Het is een lange en bonte reeks, en een boeiend spel van vraag en antwoord. Het is een overzichtelijk geschreven boek geworden, en het „naslaan" wordt zeer vergemakkelijkt door de uitvoerige inhoud en de lijsten van behandelde schriftuurteksten en onderwerpen. Een bijzonder goed deel van grote apologetische waarde, een gemakkelijk en uitstekend wapen in de dagelijkse strijd voor en tegen ons Geloof.

Verkrijgbaar in de Boekhandel „St. Augustinus" St. Thomascollege.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Churchill heeft enkele veranderingen aangebracht in het Engelse Ministerie. De Minister van Oorlog Hore Belisha is vervangen door Stanley: ook de Minister voor informatie heeft plaats gemaakt voor een ander.

Het Belgische kabinet dat gisteren ontslag nam, heeft hoofdzakelijk weer zitting genomen in de nieuwe regering, welke door Minister Pierlot werd gevormd en uit 14 Ministers bestaat.

Mussolini zal tussen 11 en 18 Januari een bezoek brengen aan Z.H. de Paus.

Tussen de Ministers van Italië en Hongarije hadden te Venetië besprekingen plaats.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

De Nederlandse handelsdelegatie voor Brits- Nederlandse omstandigheden is naar Londen vertrokken. De delegatie bestaat uit de heren: Hart, Laming, van Essen, Nikkels en Beelaerts van Blokland. De leiding van de besprekingen berust bij den Nederlandsen gezant.

De Heinekens schonk *f* 150.000 voor het pensioenfonds van het concertgebouw-orkest.

Eenzame bloemen.

'k Ben menigmaal, het oog vol tranendauw,
In sprakeloze aanbidding neergezonken,
Wanneer de maan verrees in 't avondblauw
De sterren lokten mij, vanwaar zij blonken
— Ver, eindloos ver — met onweerstaanbre macht
Als millioenen hemelliefdevonken.
En 't bad om vleuglen in de stille nacht:
— O, dat ik eens de oneindigheid doorkliefde! —
Helaas! wanneer? ik heb zo lang gewacht.
Verga de twijfel, die mijn ziele griefde
De hellegeest, die met mijn lijden spot!
O Liefde! ik kan het niet leven zonder liefde!
O God! ik kan het niet leven zonder God.

Een slecht idee is erger dan een slechte daad.

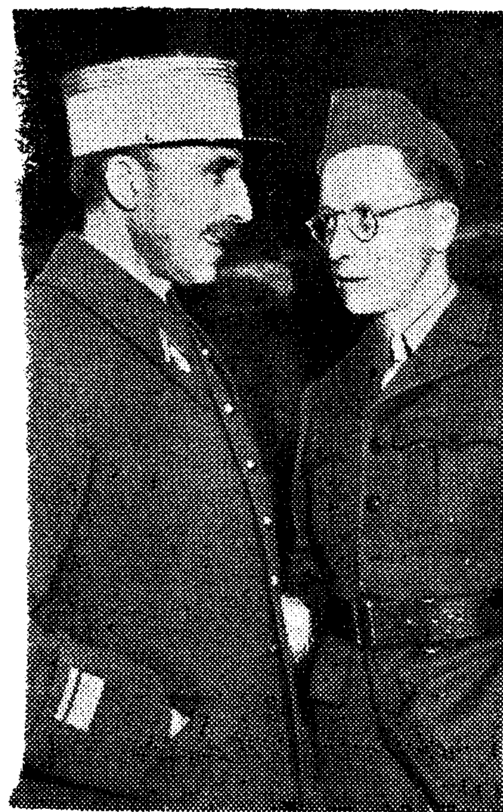
Een slechte daad immers is een voorbijgaand feit, een slecht idee blijft hangen, dringt overal in en besmet de atmosfeer, waaruit ze niet tijdig wordt geweerd.

Kleine levens hebben dikwijls grote dromen.

Slechts onverdiende waardigheid wordt met bewust besef ten toon gespreid.

De Amerikaanse vlieger Robert Mc. Daniels spreekt voor de T.S.F. Hij bleef met zijn kameraad Kervyn Baxter 22 dagen in de lucht.

De bekende Amerikaanse oorlogscorrespondent H. Knickerbocker, in gesprek met een officier van het Franse informatie-bureau.

Deze Duitse soldaat pionier laat een Franse landmijn ontploffen.

Een Finse soldaat op verlof, gefotografeerd met zijn twee zoontjes.

SCHUILPLAATSEN ZOALS ENGELAND BOUWT OOK BRUIKBAAR VOOR NEDERLAND

's-Gravenhage 5 Mei. — De bescherming van de burgerbevolking tegen luchtaanvallen blijft een zeer urgent probleem. In de Residentie heeft het gemeentebestuur maatregelen getroffen om in tijden van gevaar loopgraven in tuinen, parken en schoolpleinen aan te leggen en voorts wordt de aandacht gevestigd op de mogelijkheid de kelders onder de huizen dienstbaar te maken als schuilkelders.

Dit laatste middel vindt echter niet overal bewonderaars, omdat het inrichten tot schuilkelders nogal kostbaar is en effect van betrekkelijke waarde heeft door de kans van instorting van de huizen en voorts omdat slechts een beperkt aantal gezinnen in een stad er van kan gebruik maken. In den Haag hebben slechts 10% der huizen kelders. Engeland heeft van dit systeem dan ook afgezien.

DE DIENST VAN „BOUW- EN WONINGTOEZICHT" IN DEN HAAG HEEFT ZICH MET HET PROBLEEM DER GEZINSBESCHERMING BEZIG GEHOUDEN EN DAARTOE EEN DIEPGAAND ONDERZOEK IN ENGELAND INGESTELD. HET RESULTAAT VAN DIT ONDERZOEK IS REEDS IN EEN CONFERENTIE NADER TOEGELICHT. BIJ ONZE OVERZESE BUREN BLIJKT MEN, NA LANGDURIGE EXPERIMENTEN, TEN SLOTTE DE BOUW VAN STALEN SCHUILPLAATSEN IN DE TUINEN TE HEBBEN UITVERKOREN, ALS DE MEEST AFDOENDE OPLOSSING.

In 1936 kwam in Nederland de wet tot stand betreffende de bescherming tegen luchtaanvallen. Deze wet bracht een aanvulling van de Woningwet en verleende den Minister van Binnenlandse Zaken de bevoegdheid te verlangen, dat in gebouwen welke een zekere oppervlakte overschrijden, openbare schuilplaatsen gemaakt worden. Deze zijn bestemd om bescherming te bieden aan hen, die zich tijdens een luchtbombardement toevallig op straat bevinden.

De gezinsbescherming, d.w.z. de bescherming van hen, die tijdens een luchtbombardement thuis zijn, wordt in ons land aan de ingezetenen zelf overgelaten. In Engeland denkt men hier anders over en heeft de overheid de taak aanvaard om ook de gezinsbescherming te regelen. Men stelt daar als eis dat de bevolking van de 12 grote steden, voor zoveel zij niet geëvacueerd zal worden, tijdens een bombardement uit de lucht bescherming kan vinden in schuilplaatsen, welke zijn scherfvrij, instortingsvrij en bestand tegen luchtstoten. Voorts moeten de schuilplaatsen in de onmiddellijke nabijheid van de woningen liggen.

DE ENGELSE REGERING BESLOOT TOT DE ALGEMENE TOEPASSING VAN EEN STALEN SCHUILPLAATS, GEDEKT MET GROND. DEZE SCHUILPLAATS, WELKE „BOUW— EN WONINGTOEZICHT VOOR GEBRUIK OOK VOOR NEDERLAND UITMUNTEND GESCHIKT ACHT BESTAAT UIT VERZINKT GEGOLFD PLAATYZER, DIK 2 m.M., ENIGE PROFIELYZER, BOUTEN EN VOLGPLATEN. DE AFSTAND VAN DEN OPEN INGANG TOT DE ACHTERGEVEL VAN HET HUIS IS 2 a4.5 METER. HET HUIS WERKT ALS SCHERFWEER TEN OPZICHTE VAN DE OPEN INGANG. BY EEN JUISTE KEUZE VAN GENOEMDEN AFSTAND IN VERBAND MET DE HOOGTE VAN HET HUIS, BESTAAT WEINIG KANS, DAT DE INGANG VERSPERD ZAL WORDEN DOOR NEERVALLEND PUIN.

De schuilplaats is er tegen bestand dat van een hoogte van 6 meter een stuk metselwerk er op neer valt van 3 bij 1½ meter en dik 25 centimeter.

In de achterwand van de schuilplaats bevindt zich een noodluik, waardoor men zich in geval van nood gemakkelijk naar buiten kan werken. Bij een proefneming bleek dat de schuilplaats niet beschadigd wordt indien op een afstand van 9 meter een bom van 227 kg., waarvan de punt 45 centimeter diep in de grond steekt, tot ontploffing komt.

Voor het aanbrengen van de schuilplaats zijn geen andere gereedschappen nodig dan een proefsleutel. Twee arbeiders kunnen een schuilplaats aanbrengen in 5 a 6 uur tijds. Een voordeel is voorts dat zij niet direct behoeven te worden geplaatst doch achter de woning kunnen worden opgelegd tot gevaar dreigt.

DE SCHUILPLAATS IS VAN BINNEN 2 M. LANG, 1.35 M BREED EN 1.85 M. HOOG EN BIED RUIMTE VOOR ACHT PERSONEN. BIJ DE THANS GELDENDE MATERIAALPRYZEN ZYN IN ONS LAND DE KOSTEN VOOR DE LEVERING VAN DE ONDERDELEN AAN HUIS NIET MEER DAN 90 GULDEN.

Men kan desgewenst een vloertje, banken of stoelen in de schuilplaats aanbrengen. „Gemeentelijk Bouw-en Woningtoezicht" heeft achter het dienstgebouw aan de Mauritskade een dergelijke schuilplaats laten aanbrengen.

Naschrift: Bij het bovenstaande artikel uit den Haag tekenen wij aan dat genoemde schuilplaatsen ook voor Curaçao zeer goed te gebruiken zijn.

De schuilplaatsen dienen met de onderkanten van de twee zijwanden in beton te worden vastgezet, indien ter plaatse niet kan worden ingegraven. Verder moet de schuilplaats geheel omgeven worden door ongeveer 50 centimeter zand.

Het beste is dit te doen met gevulde zandzakken. Daar echter deze zandzakken in gevulde toestand te lijden hebben, is het aan te bevelen indien men een schuilplaats aanschaft, deze op te stellen op de plaats van bestemming en de zandzakken aan te schaffen en zolang droog te leggen. Zodra het gevaar acuut wordt, kunnen de zandzakken worden gevuld en rond de schuilplaats worden opgestapeld.

De ruimte nodig voor de opstelling is niet groot, zoals uit de beschrijving reeds blijkt.

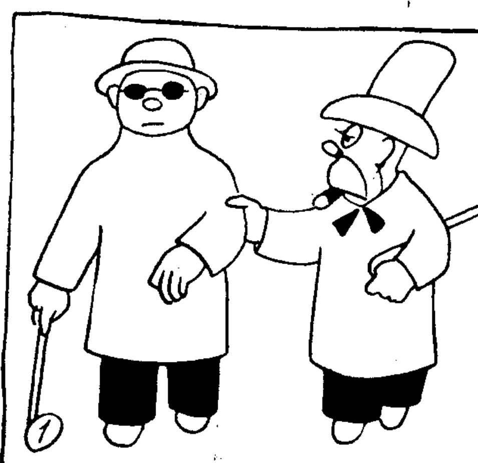
Naast dit type bestaan ook nog schuilplaatsen van 60 personen. Afmetingen: breedte 200 cm., hoogte 195 cm. en lengte 1080 cm.

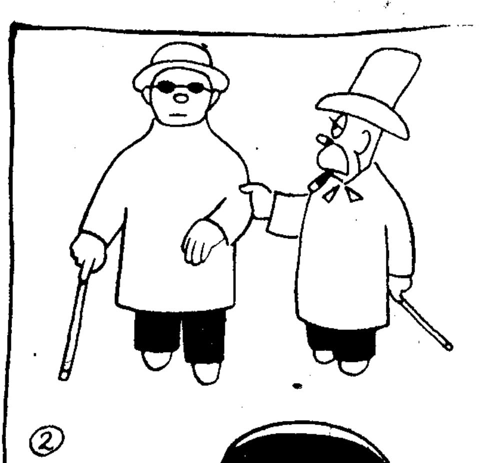
Beide modellen schuilplaatsen kunnen worden verlengd.

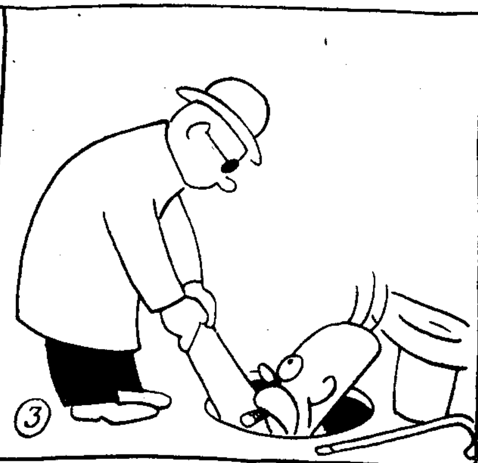
De verantwoordelijke personen voor grote kantoorgebouwen, werven, enz., dienen deze aangelegenheid ernstig onder de loupe te nemen.

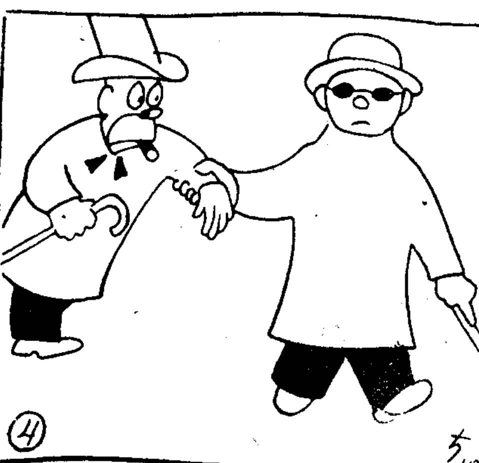
De prijs van de gezinsschuilplaats (zonder zandzakken) bedraagt voor Curaçao fob 140 gulden, versterkte uitvoering 200 gulden fob, van de schuilplaats voor 60 personen 750 tot 950 gulden fob.

De daarvoor in aanmerking komende handelaren mogen wij de verkoop van luchtbeschermingsartikelen, waaronder begrepen schuilplaatsen, dringend aan bevelen.

ADAMSON LEIDT EEN BLINDE.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

7 Jan 1940	**Zilveren Bal** B-klasse	Jong Curaçao — D.C.C. (Brakke) aanvang 4.15 p.m.
14 Jan 1940		Vriendschappelijke wedstrijden
21 Jan 1940		idem
28 Jan 1940		idem

HET BESTUUR.

UIT DE RECHTSZAAL.

Men zou, als men een aandachtig bezoeker van de rechszaal werd, heel wat levenswijsheid op kunnen doen en de karakters van onze medemensen leren kennen. Meestal zal men een schrikbarend inzicht verkrijgen in de zee van menselijke ellende, welke dag in dag uit stroomt door de gerechtszalen van geheel de wereld. Leed ontstaan door eigen schuld, door de schuld van anderen en ook heel dikwijls door de schuld van de maatschappelijke toestanden.

We zullen het echter niet hebben over de droeve kant van de rechtszaalgebeurtenissen, doch wij willen U eens laten zien, hoe ook in de rechtszaal de vrolijkheid kan doordringen. Wij willen U enige ware anecdotes daaromtrent verhalen.

Een jong advocaat moest pleiten voor een man, die zijn vrouw met een bijlslag had vermoord en trachtte die daad zoveel mogelijk te verbloemen, door haar met de zachtste naam te noemen. Hij meende daarin geslaagd te zijn door te zeggen: „De beschuldigde heeft zijn gade zonder martelen, zonder belediging en zelfs eenklaps, namelijk met één slag, uit dit tranendal naar een betere wereld doen overgaan. Hoevelen, die een lang ziekbed hebben en maanden, jaren zelfs moeten lijden, zullen het lot benijden der vrouw, die plotseling zalig is geworden".

Een jeugdig advocaat te Rennes pleitte omstreeks dezelfde tijd tegen iemand die enige eikenbomen had omgehakt, en haalde er alles bij wat over de eikenbomen uit de oudste tijden bekend is; de druiden, noch de eiken van Dodone werden vergeten. De andere advocaat liet zijn tegenpartij bedaard uitpraten en toen deze geëindigd had, zeide hij eenvoudig: „Mijnheren, het geldt hier vier eikenboompjes, die mijn cliënt heeft omgehakt en waarvan hij bereid is de waarde te betalen, naar de schatting door deskundigen".

Een advocaat, die voor een protonotaris van de heilige apostolische stoel te pleiten had, en die in de stukken, die hem tot kennismaking met de zaak waren ter hand gesteld, gevonden had dat zijn cliënt, door een schrijffout van een klerk, daarin genoemd werd Propriëtaire van de heilige stoel, nam voor de balie, toen hij de namen en kwaliteiten van zijn cliënt moest opgeven, zijn papieren, in handen en las: „Michel de Saint Martin, Propiëtaire du saint Siège apostolique", en daarop de rechters aanziende, voegde hij er bij: „Gelieft wel op te letten, Mijnheren? De paus is dus slechts zijn pachter".

Een zeer talentvol advocaat, die echter erg door de pokken geschonden en buitengewoon lelijk was, pleitte eens in een proces tot echtscheiding. Door het vuur van zijn rede medegesleept, havende hij op een onbetamelijke wijze de Echtgenoot van zijn cliënte. Hij verloor zelfs de regelen der welvoegelijkheid uit het oog, en meer dan eens was de voorzitter in de verzoeking hem tot de orde te roepen. Eindelijk ontsnapte hem de uitdrukking: „Het is ieder mens geoorloofd lelijk te zijn, maar er bestaan toch voor alles grenzen die men moet weten te eerbiedigen. Welnu, mijnheren, die grenzen heeft de heer X...... zich niet ontzien te overschrijden. Ik geloof niet dat er ter wereld een lelijker man bestaat dan de heer X......".

„Advocaat", zeide voorzitter, „ge vergeet u!"

Er ging een algemeen gelach op, waaraan de advocaat zich niet onthouden kon deel te nemen.

Een president van Baugé riep bij zekere gerechtszitting: „Deurwaarders, zorgt dat er wat stilte kome, er wordt een leven gemaakt dat horen en zien vergaan; wij hebben reeds uitspraak gedaan in tien zaken, waarvan wij geen enkel woord hebben verstaan".

Een paar slachters klaagden bij zeker rechter enige landlieden aan op grond dat deze geen kalven ter markt brachten. De rechter deed in de zaak de volgende uitspraak: „Gehoord de klacht die door de slachters aan ons werd gedaan, waarbij zij te kennen gaven, dat er geen kalven ter markt worden gebracht, hebben wij besloten dat wij ons derwaarts zullen begeven".

Een rechter te Dublin sprak eens het volgende vonnis uit over een man die zich aan een nietig vergrijp had schuldig gemaakt: „Het hof veroordeelt u om gegeseld te worden van de Bank tot de Kade". „Ik dank u mylord", antwoordde de gevangene, „ge hebt het zo erg gemaakt als ge slechts kondet doen".

„Neen", hernam de rechter, „en van daar terug".

Henri Etienne gewaagt van een rechter in zijn tijd, die in alle criminele processen een en dezelfde formule had. Als de gevangene bejaard was, zeide hij: „Hangt hem op, hij zal in zijn leven wel genoeg gedaan hebben om het te verdienen". Als hij jong was: „Hangt hem op, het moet er toch eenmaal van komen".